

Sygn. akt IV P 73/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2020 rok

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Górską

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2020 roku w Człuchowie

sprawy z powództwa J. F.

przeciwko Jednostce Wojskowej nr 4580 w C.

o odprawę emerytalną

I. Zasądza od pozwanej Jednostki Wojskowej nr 4580 w C. na rzecz powoda J. F. kwotę 22.003,20 zł (dwadzieścia dwa tysiące trzy złote 20/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 8 czerwca 2020 roku do dnia zapłaty.

II. Zasądza od pozwanej Jednostki Wojskowej nr 4580 w C. na rzecz powoda J. F. kwotę 2.165,96 zł (dwa tysiące sto sześćdziesiąt pięć złotych 96/100) z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 22.003,20 zł liczonych od dnia 01.01.2019 r. do dnia 07.06.2020 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty.

III. Zasądza od pozwanej Jednostki Wojskowej nr 4580 w C. na rzecz powoda J. F. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt IV P 73/20

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda J. F. wniosła przeciwko Jednostce Wojskowej 4580 w C. o zapłatę kwoty 22.003,20 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od 08.06.2020 r. tytułem odprawy emerytalnej, należnej pracownikom Resortu O. Narodowej w związku z przejściem na emeryturę w wysokości sześciokrotności wynagrodzenia oraz kwoty 2165,96 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 22.003,20 zł od dnia 1.01.2019 r. do 7.06.2020 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż powód od 25.04.1972 r. do 8.04.1974 r. pełnił zasadniczą służbę wojskową a od 16.09.1974 r. do 31.12.2018 r. pełnił zawodową służbę wojskową. W związku zakończeniem służby wojskowej otrzymał odprawę. Następnie powód od 2.09.2002 r. do 31.12.2018 r. pracował jako pracownik cywilny pracował w pozwanej jednostce. Łączny czas

służby i pracy powoda przekracza 35 lat. Powołując się na art. 48 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Resortu O. Narodowej Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej i z uwagi na przekroczenie 35 letniego okresu zatrudnienia, po nabyciu prawa do emerytury, zasadne jest jego roszczenie o sześciomiesięczną odprawę. Pozwana jednostka odmówiła wypłaty odprawy emerytalnej. Odprawa wypłacana żołnierzowi z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej nie ma charakteru odprawy emerytalnej i powód nie otrzymał odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę.

Pełnomocnik pozwanej Jednostki Wojskowej 4580 w C. w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu strona pozwana podniosła, iż powód wypowiedział umowę o pracę on z powodu osiągnięcia wieku emerytalnego i zmiany miejsca zamieszkania a nie przejścia na emeryturę. Pozwana jednostka wojskowa nie wypłaciła powodowi odprawy emerytalnej, ponieważ powód otrzymał już odprawę i pobiera emeryturę wojskową.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

J. F. w okresie od 25.04.1972 r. do 8.04.1974 r. pełnił zasadniczą służbę wojskową a od 16.09.1974 r. do 31.12.2018 r. pełnił zawodową służbę wojskową, W związku z zakończeniem służby przeszedł na emeryturę wojskową i otrzymał odprawę.

(bezsporne, nadto kserokopia zaświadczenia k. 12).

Powód od 2.09.2002 r. do 31.12.2018 r. pracował w Jednostce Wojskowej 4580 w C. jako pracownik cywilny.

(dowód: akta osobowe powoda cz. C, świadectwo pracy k. 4-5).

J. F. pismem z 28.09.2018 r. wypowiedział umowę o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia z powodu osiągnięcia wieku emerytalnego i zmiany miejsca zamieszkania.

(bezsporne, nadto dowód: akta osobowe powoda cz. C, wypowiedzenie k.2).

Powód pismem z 3.03.2020 r. zwrócił się do pozwanej jednostki wojskowej o wypłacenie odprawy emerytalnej w związku rozwiązaniem umowy o pracę.

(dowód: akta osobowe powoda cz. C wniosek k. 8).

Pracodawca pismem z 10.03.2020 r. odmówił wypłaty odprawy emerytalnej powodowi.

(dowód: akta osobowe powoda cz. C , pismo k.9).

W trakcie pracy w pozwanej jednostce powód pobierał emeryturę wojskową.

(bezsporne).

Średnie wynagrodzenie powoda, liczone według zasad jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, wynosiło 3.667.20 zł

(dowód: zaświadczenie k. 19).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie stan faktyczny nie był sporny dla stron postępowania. Istotne było rozstrzygnięcie, w niespornym stanie faktycznym, czy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa powód z dniem rozwiązania stosunku pracy r.

nabył prawo do odprawy emerytalnej zgodnie z przepisami Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Resortu O. Narodowej Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej.

W orzecznictwie sądów pracy i doktrynie prawa pracy powszechnie przyjmuje się jako zasadę, iż odprawa emerytalna ma charakter jednorazowy.

W przedmiotowej sprawie przepisy Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Resortu O. Narodowej Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej stanowią dla stron stosunku pracy źródło prawa pracy art. 9 k.p.

Przepis art. 48 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Resortu O. Narodowej Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej stanowi, iż pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna.

W rozpoznawanej sprawie bezsporne było, że powód pełnił zawodową służbę wojskową i w związku z zakończeniem służby otrzymał odprawę.

Sąd w całej rozciągłości podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z 9.12.2015 r. (I PK 1/15), iż żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.) w związku z art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2004 r.), nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p.. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza - na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. - prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika. Otrzymanie przez żołnierza zawodowego zwolnionego ze służby wojskowej odprawy przewidzianej w art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (t.j. Dz.U. z 2012 r. Nr 76, poz. 693 ze zm.) w związku z art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.), nie pozbawia go prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi w związku z przejściem na emeryturę (art. 92¹ k.p.). Odprawa ta przysługiwała niezależnie od przyczyn zwolnienia ze służby (mogła być również przyznana w obniżonej wysokości w przypadku zwolnienia ze służby wskutek utraty stopnia wojskowego albo skazania na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) - art. 17 ust. 6 zdanie drugie ustawy o uposażeniu żołnierzy), a jej wysokość uzależniona była przede wszystkim od długości okresu służby (wysługi). Świadczenie to miało zatem charakter gratyfikacji za odbytą służbę, a nie rekompensaty za utratę zatrudnienia wykonywanego w ramach stosunku służby w związku z nabyciem uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego. Nie ma podstaw do przyjęcia, aby przedmiotowa odprawa zmieniała swój charakter i funkcję w zależności od tego, czy po zwolnieniu ze służby wojskowej żołnierz zawodowy nabywał uprawnienia emerytalne i z nich korzystał. W szczególności nie wynika to z żadnego przepisu ustawy o uposażeniu żołnierzy. Również art. 92¹ §2 k.p. nie wymienia odprawy wynikającej z zakończenia zawodowej służby wojskowej jako świadczenia choćby równoważnego odprawie emerytalnej z art. 92¹ §1 kp w sytuacji, gdy jednocześnie żołnierz zawodowy nabył prawo do emerytury wojskowej.

Odprawa wypłacana żołnierzowi z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej nie ma charakteru odprawy emerytalnej, bowiem przysługuje niezależnie od przyczyn zwolnienia ze służby. Żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w art. 94 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza - na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. - prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Zauważyć należy też, że odprawa rentowo-emerytalna ma charakter świadczenia socjalnego związanego z przejściem pracownika na rentę lub emeryturę i ma na celu ułatwienie przystosowania się do nowych warunków materialnych związanych z utratą prawa do wynagrodzenia w dotychczasowej wysokości.

Jak wynika z ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego zmiana statusu pracownika lub **pracownika - emeryta na status wyłącznie emeryta** jest **przejściem** na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ §1 k.p. Następuje ono zawsze i tylko przez ustanie stosunku pracy. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy osoba posiadająca ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie nie przestaje być pracownikiem. Zmiana statusu prawnego pracownika, również pracownika posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta), wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się emerytem, a przy tym jest to następstwem ustania jego stosunku pracy pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. W tym znaczeniu kilkukrotne przejście pracownika na emeryturę nie jest wykluczone. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę pozostaje bez znaczenia okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnień do odprawy z art. 92¹ k.p. Unormowanie ustanowione w art. 92¹ §2 k.p. oznacza zatem, że pracownik, który otrzymał odprawę emerytalną wskutek ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę, nie może ponownie nabyć do niej prawa, przechodząc na emeryturę po rozwiązaniu kolejnego stosunku pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2007r., I PK 58/07, Monitor Prawa Pracy 2007 nr 9, s. 479 oraz z dnia 2 października 2013r., II PK 14/13, Monitor Prawa Pracy 2014 nr 2, s. 88-91 i szeroko powołane w nim wcześniejsze orzecznictwo).

W orzecznictwie i doktrynie prawa pracy na kanwie prawa do odprawy emerytalnej przewidzianej w treści art. 92¹ § 1 k.p. przeważa pogląd, iż związek między ustaniem stosunku pracy a przejściem na emeryturę powinien być ujmowany szeroko. Do nabycia odprawy nie jest konieczne, aby rozwiązano stosunek pracy z powodu przejścia na emeryturę. Przepis powyższy wiąże prawo do odprawy emerytalnej z ustaniem, a nie z rozwiązaniem stosunku pracy. Wystarczy związek czasowy przejścia na emeryturę bezpośrednio po ustaniu stosunku pracy (por.: wyrok SN - Izba Pracy z 26-11-2013, II PK 60/13).

Związek między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do emerytury może mieć więc charakter czasowy, przyczynowy a nawet funkcjonalny. Prawo do odprawy nie jest uzależnione ani od sposobu rozwiązania stosunku pracy, ani od tego, który z podmiotów dokonuje rozwiązania.(zob. Kodeks Pracy Komentarz pod red. Prof. T.Zielińskiego Dom Wydawniczy ABC, 2003 str.566-567).

W ocenie sądu powód spełnił wszystkie przesłanki do wypłaty odprawy emerytalnej przewidziane w przepisie art. 48 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla (...) Resortu O. Narodowej Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej, w tym wymóg związku rozwiązania stosunku pracy z przejściem na emeryturę, na skutek zmiany statusu pracownika-emeryta na status wyłącznie emeryta.

Mając na uwadze powyższe sąd zasądził od pozwanej Jednostki Wojskowej 4580 w C. na rzecz powoda odprawę emerytalną w wysokości sześciokrotności wynagrodzenia w kwocie 22.003,20 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od 08.06.2020 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2165,96 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 22.003,20 zł od dnia 1.01.2019 r. do 7.06.2020 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda w oparciu o § 9 ust. 1 pkt 2 i § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 265.), zasadzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2700 zł tytułem kosztów procesu.